

Zadbaj o bezpieczeństwo w gospodarstwie rolnym

O ile praca rolników uzależniona jest w głównej mierze od pory roku i od panujących warunków atmosferycznych, to bezpieczeństwo pracy rolników zależy jedynie od samego rolnika, jego świadomości i wiedzy dotyczącej zagrożeń występujących podczas wykonywania prac w gospodarstwie.

Rolnika, który prowadzi indywidualne gospodarstwo nie obowiązują przepisy kodeksu pracy. Nie ma on prawnego obowiązku stworzenia odpowiednich, bezpiecznych warunków pracy. Jednak w celu zapewnienia bezpieczeństwa w swoim gospodarstwie nie tylko sobie, ale także innym osobom postronnym, powinien znać i stosować rozwiązania zawarte w przepisach BHP. Wielu rolników zdaje sobie sprawę z zagrożeń występujących w ich gospodarstwach rolnych, jednak bagatelizują je, bądź uważają, że skoro do tej pory nic się nie stało, to pewnie i tak się nic nie stanie. Dopiero wtedy, kiedy dochodzi do nieszczęścia – do urazu powstałego na skutek wypadku przy pracy, przyznają się do popełnianych błędów. Wprowadzenie dobrych praktyk dotyczących ochrony pracy i środowiska naturalnego, obsługi sprzętu czy stosowania środków ochrony roślin coraz częściej wymusza na rolniku przestrzeganie różnych przepisów.

Przepisy te zawarte są m.in. w broszurach prewencyjnych wręczanych rolnikom, uczestniczącym w szkoleniach oraz innych działaniach prewencyjnych, organizowanych przez KRUS. Każdego roku jednak, w szkoleniach uczestniczy jedynie 20 % ubezpieczonych rolników. Pozostali rolnicy albo nie znajdują czasu na uczestnictwo w szkoleniu, albo uważają, że kwestia bezpieczeństwa ich nie dotyczy, dopóty, dopóki nie ulegną wypadkowi. Nieobecność rolników w szkoleniach pokazują statystyki dotyczące terminowości zgłaszanych wypadków do KRUS. Wypadki zgłaszane są ze zbędną zwłoką po miesiącu, roku a nawet po kilku latach, od zaistnienia zdarzenia. **Ważne jest aby każdy wypadek, który zaistnieje w gospodarstwie rolnym zgłosić niezwłocznie do KRUS. Niedopełnienie tego obowiązku może mieć wpływ na ustalenie przyczyn i okoliczności wypadku oraz ograniczenie prawa do świadczenia.**

Z uwagi na rozpoczęty już okres wiosenny, który oprócz okresu zbiorów, jest szczególnie niebezpiecznym okresem w rolnictwie, pragniemy przybliżyć rolnikom kilka podstawowych zasad bezpieczeństwa oraz uczulić ich na zagrożenia występujące przy pracach wykonywanych w gospodarstwach, aby nadal istniała tendencja spadkowa dotycząca wypadków w rolnictwie. Pośpiech związany z wykonywaniem w określonych terminach prac polowych, niesprzyjające warunki atmosferyczne towarzyszące pracy, często uniemożliwiają zorganizowanie pracy w taki sposób, by była ona bezpieczna. Występuje wówczas spiętrzenie prac wymagających koncentracji i zwiększonego wysiłku fizycznego. Wypadki w okresie wiosennym występują także ze względu na:

- zły stan techniczny używanych ciągników i maszyn,
- niewystarczający poziom wiedzy technicznej użytkowników nowoczesnego sprzętu rolniczego,
- niestosowanie środków ochrony indywidualnej (właściwego obuwia roboczego, odzieży roboczej, okularów półmasek itp.),
- nieprzestrzeganie zasad bhp w tym też wykonywanie pracy np. po spożyciu alkoholu,
- nieprzestrzeganie przepisów ruchu drogowego,
- niezachowanie zasad bezpieczeństwa przy uprawie na terenach górzystych i ciężkich glebach,
- niedostrzeganie lub ignorowanie zagrożeń.

Należy pamiętać, że bezpieczeństwo to nie tylko teoria ale także bezpieczne wykonywanie pracy. Możliwość zastosowanie wiedzy teoretycznej w praktyce wymaga jednak dobrej woli ze strony rolników, często wykorzystania innej, nowoczesnej technologii, zmiany organizacji pracy, a przede wszystkim wyzbycia się niebezpiecznych nawyków, często przejętych od poprzednich pokoleń. Nie należy też zapominać o najmłodszych mieszkańcach wsi. Jeżeli w gospodarstwie są dzieci, to wykonując nawet najprostsze prace , należy pamiętać, że w każdej chwili mogą one znaleźć się w strefie zagrożenia.

Tak więc stosując się do przepisów BHP, zachowując zdrowy rozsądek, przewidując skutki swojego działania, pracę w rolnictwie można uczynić łatwiejszą i bezpieczniejszą. Zapewnienie bezpieczeństwa pracy w wielu gospodarstwach jest możliwe bez ponoszenia dużych nakładów finansowych. Wystarczy zadbać o ład i porządek, organizować pracę w taki sposób, by znalazł się czas na odpoczynek, bezwzględnie stosować się do zaleceń producentów maszyn podanych w instrukcjach obsługi, stosować odzież roboczą i ochrony osobiste. Każdy rolnik powinien przy tym pamiętać, że to on sam kształtuje warunki pracy w swoim gospodarstwie i to on sam odpowiedzialny jest za stan swojego miejsca pracy.

Mamy nadzieję, że tych kilka wskazówek dotyczących bezpieczeństwa pracy nie stanie się tylko pobożnym życzeniem, czy teorią samą w sobie, lecz prawdziwym drogowskazem dla wszystkich zainteresowanych poprawieniem bezpieczeństwa w swoim gospodarstwie, chroniąc tym samym siebie i swoich bliskich.

Legnica, 23.03.2015r.

**Opracowała:
Elżbieta Kielbasa
St. Inspektor d/s prewencji
w KRUS PT w Legnicy**